Datum : 11 augustus 2026
Kenmerk : 155167
Uw brief van : 14 april 2026

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
T.a.v. Dagelijks bestuur
Postbus 150
1500 ED Zaandam

Onderwerp: Zienswijze voorgenomen besluit tot fusie GGD Zaanstreek-Waterland en de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Onderwerp: Zienswijze op het voorgenomen besluit tot bestuurlijk-juridische fusie van de GGD Zaanstreek-Waterland en de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Geacht bestuur,

Bij brief van 14 april 2026 stuurde u het voorgenomen besluit tot bestuurlijk-juridische fusie van de GGD Zaanstreek-Waterland (hierna: GGD) en de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (hierna: VrZW) aan onze raad met het verzoek daarop een zienswijze te geven. Het voorgenomen besluit en de bijbehorende stukken zijn behandeld in de raadsvergadering van 17 september 2026.

Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen geven wij hieronder onze zienswijze.

Zienswijze raad gemeente Waterland
De gemeenteraad van Waterland heeft kennisgenomen van het voorgenomen besluit tot bestuurlijk-juridische fusie van de GGD en de VrZW. De raad constateert dat aan het voorgenomen besluit verschillende argumenten ten grondslag liggen. Daarbij wordt onder meer gewezen op de inhoudelijke samenhang tussen publieke gezondheid en veiligheid, de samenwerking bij preventie, crisisbeheersing, herstel en nazorg en de wens om de organisatorische kwetsbaarheid binnen de regio te verminderen. Ook wordt gewezen op de mogelijkheid om specialistische capaciteit, bedrijfsvoering en advisering aan gemeenten meer gezamenlijk te organiseren. Volgens de onderliggende stukken wordt het samengaan in één organisatie beschouwd als de samenwerkingsvorm met de grootste maatschappelijke en organisatorische meerwaarde. De gemeenteraad neemt kennis van deze argumenten. Met deze zienswijze spreekt de raad geen oordeel uit vóór of tegen het voorgenomen besluit tot fusie.
Voor wat betreft de verdere voorbereiding van het fusievoornemen merken wij het navolgende op.

Governance
De governance van de toekomstige organisatie is nog niet volledig uitgewerkt. Er bestaat nog geen definitieve duidelijkheid over de samenstelling en werkwijze van het toekomstige bestuur, de verdeling van verantwoordelijkheden en zeggenschap en de positie van de deelnemende gemeenten. Daarbij is relevant dat de bestuurlijke vertegenwoordiging binnen de huidige organisaties verschilt: bij de VrZW bestaat het Algemeen Bestuur, in afwijking van de Wet gemeenschappelijke regelingen, op grond van de Wet veiligheidsregio's uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten, terwijl binnen de GGD de deelnemende gemeenten in het bestuur worden vertegenwoordigd door wethouders. Ook moet worden uitgewerkt op welke wijze de gemeenteraden hun kaderstellende en controlerende rol kunnen blijven vervullen. Daarbij is van belang dat duidelijkheid wordt geboden over de planning- en controlcyclus, de verantwoordingslijnen en de wijze waarop de gemeenteraden worden geïnformeerd over de prestaties, risico’s en financiële ontwikkeling van de nieuwe organisatie. Wij verzoeken u de

governance van de toekomstige organisatie nader uit te werken en deze uitwerking aan de gemeenteraad voor te leggen voordat een volgende formele of onomkeerbare stap in het fusietraject wordt gezet.

Financiën
De financiële gevolgen van de voorgenomen fusie zijn nog niet volledig uitgewerkt. Er is een startbudget genoemd voor de voorbereiding van het fusietraject, maar de volledige projectbegroting moet nog worden opgesteld. De raad acht het noodzakelijk dat inzicht wordt geboden in de incidentele kosten van het fusietraject, de kosten van het samenvoegen van processen en systemen en de structurele kosten van de toekomstige organisatie. Ook moeten de verwachte efficiencyvoordelen en eventuele besparingen worden geconcretiseerd. Daarbij moet duidelijk worden op welke termijn deze voordelen kunnen worden gerealiseerd. Verder verzoeken wij u inzicht te geven in de financiële gevolgen voor de deelnemende gemeenten en in de wijze waarop de gemeentelijke bijdragen worden berekend en verdeeld. Wij verzoeken u de financiële uitwerking aan de gemeenteraad voor te leggen voordat een volgende formele of onomkeerbare stap in het fusietraject wordt gezet.

Juridische en organisatorische uitwerking
De juridische vormgeving van de fusie moet nader worden uitgewerkt. Het gaat daarbij onder meer om de inrichting van de nieuwe of gewijzigde gemeenschappelijke regeling, de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de toekomstige organisatie en de overgang van personeel, vermogen, contracten en verplichtingen. Daarnaast moet aandacht worden besteed aan de gevolgen voor medewerkers, de medezeggenschap en de organisatiecultuur. De gemeenteraad acht het van belang dat de verdere voorbereiding niet alleen is gericht op het samenvoegen van structuren en systemen, maar ook op het behoud van kennis en ervaring en op een zorgvuldig integratieproces. Ook moet worden uitgewerkt hoe de wettelijke taken van beide organisaties en de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening tijdens en na het fusieproces worden geborgd. Wij verzoeken u de juridische en organisatorische uitwerking aan de gemeenteraad voor te leggen voordat een volgende formele of onomkeerbare stap in het fusietraject wordt gezet.

Borging van taken en verantwoordelijkheden
De gemeenteraad verzoekt om in de verdere juridische en bestuurlijke uitwerking duidelijk vast te leggen hoe de publieke gezondheid, veiligheid, crisisbeheersing, rampenbestrijding, preventie, herstel en nazorg binnen de nieuwe organisatie worden geborgd. Ook moet duidelijk blijven welke verantwoordelijkheden bij de nieuwe organisatie, het bestuur, de directie en de deelnemende gemeenten liggen. De taak- en verantwoordelijkheidsverdeling moet zodanig worden ingericht dat de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening tijdens en na het fusieproces gewaarborgd zijn.

Planning en vervolgstappen
De beoogde fusiedatum is 1 januari 2028. De raad constateert dat vóór die datum nog verschillende onderdelen moeten worden uitgewerkt, waaronder de projectorganisatie, de projectbegroting, de routekaart, de juridische regeling, de governance en de samenvoeging van processen en systemen. Wij verzoeken u een realistische planning op te stellen met duidelijke beslismomenten, verantwoordelijkheden en voorwaarden. Zorgvuldigheid bij de voorbereiding dient daarbij voorrang te krijgen boven het behalen van een vooraf vastgestelde fusiedatum.
Wij verzoeken u de raad tijdig en volledig te informeren over de verdere uitwerking en de formele besluitvormingsmomenten.

Conclusie
De gemeenteraad van Waterland neemt kennis van het voorgenomen besluit tot bestuurlijk-juridische fusie en van de argumenten die daaraan ten grondslag liggen.
De raad geeft met deze brief geen oordeel vóór of tegen de voorgenomen fusie. De raad verzoekt u de governance, de financiële gevolgen, de juridische en organisatorische uitwerking en de planning nader te concretiseren en nogmaals ter zienswijze aan te bieden voordat een volgende formele of onomkeerbare stap wordt gezet in het fusieproces.
De gemeenteraad behoudt daarnaast zijn positie en bevoegdheden bij de verdere uitwerking en de formele besluitvorming over de nieuwe of gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Tot slot
Wij verzoeken u onze zienswijze door te zenden aan het Algemeen Bestuur, zodat onze zienswijze wordt meegewogen bij de verdere behandeling van het voorgenomen besluit tot bestuurlijk-juridische fusie.

Wij verzoeken u de gemeenteraad schriftelijk te informeren over de wijze waarop aan de in deze zienswijze genoemde punten gevolg wordt gegeven.

Met vriendelijke groet,
Namens de gemeenteraad van Waterland,

mr. J.S.M. Scheffer MA
griffier

drs. M.C. van der Weele
voorzitter